

KONKURS CHEMICZNY DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM

SCHEMAT OCENIANIA – etap rejonowy

1. Ogólne zasady oceniania

- Uczeń otrzymuje punkty tylko za poprawne rozwiązania, **precyzyjnie** odpowiadające poleceniom zawartym w zadaniach.
- Odpowiedzi niezgodne z poleceniem (nie na temat) są traktowane jak brak odpowiedzi.
- Niewłaściwy dobór lub brak współczynników w równaniu reakcji powoduje utratę punktów za zapis tego równania.
- Jeśli uczeń podaje poprawną i błędną odpowiedź – nie otrzymuje punktu.
- W rozwiązaniach zadań rachunkowych oceniane są: metoda, wykonanie obliczeń i podanie wyniku z prawidłową jednostką. Błędny zapis jednostki lub jej brak przy ostatecznym wyniku liczbowym wielkości mianowanej powoduje utratę 1 punktu.
- Jeśli uczeń w rozwiązaniu zadania stosuje wartości przybliżone, to muszą one być wykonane zgodnie z zasadami matematycznymi.
- Błąd w obliczeniach, w tym błędnie wykonane przybliżenie powoduje utratę 1 punktu.
- Poprawne rozwiązania zadań uwzględniające inny tok rozumowania niż zaproponowany w schemacie, oceniane są zgodnie z zasadami punktacji.
- **Jeśli uczeń źle zaprojektuje doświadczenie chemiczne – nie otrzymuje punktów za całe zadanie.**

Numer zadania	Oczekiwana odpowiedź	Schemat oceniania	Maksymalna liczba punktów
1.	Kolejne wpisy: 1) 28, 38 2) resublimacja 3) etenu, etynu (alkenów, alkinów) 4) sześć (6) 5) np. Ca, CaO, CaCO ₃ , CaS 6) np. CaCl ₂ 7) C ₃ H ₈ 8) alkanów (metanu) 9) 56 10) 15	<ul style="list-style-type: none"> • każde poprawnie uzupełnione zdanie – 1 pkt x 10 	10 pkt
2.	$3\text{Ca} + 2\text{H}_3\text{PO}_4 \rightarrow \text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 + 3\text{H}_2$ lub $3\text{CaO} + 2\text{H}_3\text{PO}_4 \rightarrow \text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 + 3\text{H}_2\text{O}$ lub inne poprawne np. $3\text{CaCl}_2 + 2\text{Na}_3\text{PO}_4 \rightarrow \text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 + 6\text{NaCl}$	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisane równanie reakcji chemicznej – 1 pkt x 2 <i>Uwaga! Do reakcji oznaczonej numerem 6) uczeń musi użyć rozpuszczalnej soli wapnia. Jeśli użyje soli nierozpuszczalnej w wodzie – nie otrzymuje punktu.</i>	2 pkt
3.	a) $\text{CaCO}_3 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$ $\text{CaCO}_3 + 2\text{H}^+ \rightarrow \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2 + \text{Ca}^{2+}$ b) $\text{Ca}(\text{OH})_2 + \text{CO}_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{O}$ c) $\text{Ca}^{2+} + 2\text{OH}^- + \text{CO}_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{O}$	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisane równanie reakcji chemicznej – 1 pkt x 4 	4 pkt

4.	70%	<ul style="list-style-type: none"> poprawna metoda obliczeń łącząca dane z szukanymi – 1 pkt poprawna odpowiedź wraz z jednostką – 1 pkt 	2 pkt
5.	4,7 dm ³	<ul style="list-style-type: none"> poprawna metoda obliczeń łącząca dane z szukanymi – 1 pkt poprawna odpowiedź wraz z jednostką – 1 pkt 	2 pkt
6.	kolejne wpisy w wierszach: O, 16, 2, K ² L ⁶ , II Na, 1, 3, K ² L ⁸ M ¹ , I S, 16, 3, K ² L ⁸ M ⁶ , (IV), VI, II	<ul style="list-style-type: none"> każdy poprawnie uzupełniony wiersz tabeli – 1 pkt x 3 	3 pkt
7.	np. Na ₂ O, Na ₂ S, SO ₂ lub SO ₃ wiązania: Na ₂ O – jonowe Na ₂ S – jonowe SO ₂ – wiązanie kowalencyjne spolaryzowane + wiązanie koordynacyjne SO ₃ – wiązanie kowalencyjne spolaryzowane + wiązanie koordynacyjne	<ul style="list-style-type: none"> podanie wzorów trzech różnych związków chemicznych – 1 pkt poprawne określenie rodzaju wiązania chemicznego – 1 pkt <p><i>Jeśli uczniowie w tlenku siarki nie uwzględnią wiązania koordynacyjnego, nie należy odejmować punktu.</i></p>	2 pkt
8.	41 g	<ul style="list-style-type: none"> poprawna metoda obliczeń łącząca dane z szukanymi – 1 pkt poprawna odpowiedź wraz z jednostką – 1 pkt 	2 pkt
9.	B	<ul style="list-style-type: none"> poprawna odpowiedź – 1 pkt 	1 pkt
10.	2, 3	<ul style="list-style-type: none"> poprawna odpowiedź – 1 pkt 	1 pkt
11.	kolejne wpisy: <i>l, czerwona, żółta</i>	<ul style="list-style-type: none"> poprawne uzupełnienie wszystkich luk – 1 pkt 	1 pkt
12.	1. H ⁺ + OH ⁻ → H ₂ O 2. CO ₃ ²⁻ + 2H ⁺ → H ₂ O + CO ₂ 3. 2Ag ⁺ + S ²⁻ → Ag ₂ S	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisane równanie reakcji chemicznej – 1 pkt x 3 	3 pkt
13.	a) Propan-1,2-diol jest alkoholem wielowodorotlenowym, zaś heks-2-en jest węglowodorem nienasyconym b) kolba A – zawiesina wodorotlenku miedzi(II), kolba B – wodny roztwór bromu, c) kolejne wpisy poziomo: kolba A: niebieski osad, roztwór szafirowy kolba B: roztwór brunatny, roztwór bezbarwny	<ul style="list-style-type: none"> podpunkt a) – poprawnie zapisane różnice w budowie związków organicznych – 1 pkt poprawny dobór odczynników – 1 pkt poprawne wpisanie barwy i stanu skupienia odczynników przed i po reakcji chemicznej – 1 pkt x 2 	4 pkt
14.	a) 2CH ₃ CH ₂ OH + 2Na → 2CH ₃ CH ₂ ONa + H ₂ b) CaC ₂ + 2H ₂ O → Ca(OH) ₂ + CH≡CH c) CH ₂ =CH-CH ₃ + HBr → CH ₃ -CHBr-CH ₃	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisane równanie reakcji chemicznej – 1 pkt x 3 	3 pkt

15.	<p>związek chemiczny X:</p> $\begin{array}{c} \text{CH}_2=\text{C}-\text{CH}_3 \\ \\ \text{CH}_3 \end{array}$ <p>2-metylopropen</p> <p>związek chemiczny Y:</p> $\begin{array}{c} \text{CH}_3 \\ \\ \text{CH}_3-\text{C}-\text{CH}_3 \\ \\ \text{Br} \end{array}$ <p>2-bromo-2-metylopropan</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisany wzór strukturalny i poprawnie zapisana nazwa systematyczna – 1 pkt x 2 	2 pkt
16.	<p>a) C b) A</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawna odpowiedź w podpunkcie a) – 1 pkt poprawna odpowiedź w podpunkcie b) – 1 pkt 	2 pkt
17.	<p>^{20}Ne – 90% ^{22}Ne – 10%</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawna metoda obliczeń łącząca dane z szukanymi – 1 pkt poprawna odpowiedź wraz z jednostką – 1 pkt 	2pkt
18.	<p>a) kolejne odpowiedzi: 5 dni, po 10 dniach, 190g</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawna odpowiedź w każdym pytaniu – 1 pkt x 3 poprawnie naszkicowany wykres – 1 pkt 	4 pkt
19.	D	<ul style="list-style-type: none"> poprawna odpowiedź – 1 pkt 	1pkt
20.	1 mol	<ul style="list-style-type: none"> poprawna odpowiedź – 1 pkt 	1 pkt
21.	<p>1. CaO, N₂O₅, K₂O, SO₃ 2. N₂O₅, SiO₂, SO₃</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawny wybór tlenków w wierszu – 1 pkt x 2 	2 pkt
22.	A. HNO ₃ B. H ₂ SO ₄ , C. HCl	<ul style="list-style-type: none"> poprawne przyporządkowanie kwasów – 1 pkt 	1 pkt
23.	<p>a) np. $\text{CaCl}_2 + \text{K}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{CaSO}_4 + 2\text{KCl}$ b) $2\text{NaOH} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{Na}_2\text{SO}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$ c) $\text{Fe}(\text{NO}_3)_2 + 2\text{NaOH} \rightarrow \text{Fe}(\text{OH})_2 + 2\text{NaNO}_3$</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisane równanie reakcji chemicznej – 1 pkt x 3 	3 pkt
24.	<p>kolejne wpisy: $A - A : \text{H}_2$, $B \equiv B : \text{N}_2$, $\overline{X} = \overline{X} : \text{O}_2, \text{S}_2$</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawne przyporządkowanie do trzech typów cząsteczek – 2 pkt poprawne przyporządkowanie do dwóch typów cząsteczek – 1 pkt w pozostałych przypadkach – 0 pkt 	2 pkt
25.	<p>a) kolejno: Cl₂, KOH, HNO₃ b) $\text{Cu} + \text{Cl}_2 \rightarrow \text{CuCl}_2$ $\text{Cu}^{2+} + 2\text{OH}^- \rightarrow \text{Cu}(\text{OH})_2$ $\text{Cu}(\text{OH})_2 + 2\text{H}^+ \rightarrow \text{Cu}^{2+} + 2\text{H}_2\text{O}$</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawny wybór odczynników – 1 pkt poprawnie zapisane równanie reakcji chemicznej – 1 pkt x 3 	4 pkt